

SIKKERHETS DATABLAD

904 Kondensfjerner (90478, 90491)

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 17.11.2014

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn 904 Kondensfjerner (90478, 90491)
Artikkelnr. 90478, 90491
GTIN-nr. 7043850904787, 7043850904916

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliet bruksområde Kondensfjerner.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Auto Care AS
Postadresse Lindebergveien 12
Postnr. 2016
Poststed FROGNER
Land NORGE
Telefon 63868200
Telefaks 63868201
E-post thomas.melby@autocare.no
Hjemmeside www.autocare.no
Kontaktperson Thomas Melby

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	F; R11 Xi; R36 R67
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Meget brannfarlig. Gir alvorlig øyeirritasjon. Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	2-Propanol 60 – 100 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 Holdes vekk fra varme / gnister / åpen flamme / varme overflater. — Røyking forbudt. P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P405 Oppbevares innelåst. P501 Innhold/beholder leveres til et godkjent avfallsmottak.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.
Fysiokjemiske effekter	Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.
Helseeffekt	Langvarig eller gjentatt kontakt avfetter huden og kan forårsake hudirritasjon.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
2-Propanol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7 Indeksnr.: 603-064-00-3 Synonymer for seksjon 3: Isopropanol	F; R11 Xi; R36 R67 STOT SE3;H336 Eye Irrit. 2;H319 Flam. Liq. 2;H225	60 – 100 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av risikosestninger (R) og faresetninger (H).		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
----------	---

Innånding	Gå ut i frisk luft og forbli i ro. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	Fremkall ikke brekninger. Drikk et par glass vann eller melk. Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Kan føre til irritasjon av åndedrettssystemet. Hudkontakt: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud. Øyekontakt: Irriterer øynene. Symptomer som rennende øyne og svie kan forekomme. Svelging: Svelging av kjemikaliet kan forårsake symptomer som hodepine, tretthet, kvalme, oppkast, bevisstløshet eller forgiftning. Kan gi irritasjon av slimhinner, oppkast og diaré.
Forsinkede symptomer og virkninger	Samme som de akutte symptomene.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Spesifikke detaljer om motgift	Produsent anbefaler: Ventrikkelskylling hvis det ikke har gått for lang tid etter inntak. Gi 1/2 teskje natriumbikarbonat i 250 ml vann hver 2.time. (Nøytral eller svakt alkalisk urin.) Unngå for stor væsketilførsel og så vidt mulig medikamenter som hemmer sentralnervesystemet. Ved akutte mentale forstyrrelser gis klorpromacin.
Annen informasjon	Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), alkoholresistent skum.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er meget brannfarlig. Kan danne eksplosive gass/luft- blandinger. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antennelseskilder.
Farlige forbrenningsprodukter	Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

5.3. Råd til brannmannskaper

Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.
-------------------	---

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Fjern alle tennkilder. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring Fjern antenneskilder og arbeid med gnistfritt verktøy. Større mengder: Spill tas opp med inert absorberende materiale. Forslag til inerte materialer: sand, kiselgur eller universalbinder. Mindre søl tørkes opp med tørkepapir, filler eller twist, og oppbevares som brannfarlig avfall inntil det kan destrueres på en forsvarlig måte. Beholdere med oppsamlet spill skal være nøye merket med innhold og faresymbol/farepiktogram. Behandles i henhold til lover og regler for avfallshåndtering (se avsnitt 13).

Opprydding Vask den forurensede overflaten med vann. Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger Se også avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Unngå innånding. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå kontakt med huden og øynene. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Bruk elektrisk materiell / ventilasjonsmateriell / belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. Beholder og mottaksutstyr jordes / potensialutlignes. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antenneskilder – Røyking forbudt.

Råd om generell yrkeshygiene Vask hendene etter kontakt med kjemikaliet. Bytt tilsøtte klær og ta av verneutstyr før måltidet. Ikke røyk, drikk eller spis på arbeidsplassen.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et godt ventilert sted. Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forhold som skal unngås Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
2-Propanol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7 Indeksnr.: 603-064-00-3 Synonymer for seksjon 3: Isopropanol	8 t. normverdi: 100 ppm 8 t. normverdi: 245 mg/m ³	Norm år: 2010

Annen informasjon om grenseverdier

Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Normalt ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon brukes halv- eller helmaske med brunt filter (A) mot organiske løsemidler.

Referanser til relevante standarder

NS-EN 12083 (Åndedrettsvern – Filtre med pusteslanger (monterte filtre uten maske) – Partikkelfiltre, gassfiltre og kombinasjonsfiltre – Krav, prøving, merking).
NS-EN 14387 Åndedrettsvern – Gassfiltre og kombinerte filtre – Krav, prøving, merking.

Håndvern

Håndvern

Bruk av hansker kreves ikke under normale forhold. Bruk vernehansker som tåler kjemikalier ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Referanser til relevante standarder

NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).
NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder).

Egnede materialer

Nitrilgummi. Butylgummi. Polyvinylklorid (PVC).

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller.

Referanser til relevante standarder

NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Benytt hensiktsmessige antistatiske verneklær.

Referanser til relevante standarder

NS-EN 13034 (Vernetøy mot flytende kjemikalier – Ytelseskrav til vernetøy som gir begrenset beskyttelse mot flytende kjemikalier (Utstyr type 6 og type PB (6)).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.

Annen informasjon

Annen informasjon

Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform

Væske.

Farge

Klar.

Lukt

Alkohollukt : Isopropylalkohol.

Luktgrense	Kommentarer: Ikke bestemt.
pH	Status: I handelsvare Kommentarer: Ikke bestemt.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: ~ -88 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 82 °C Kommentarer: Ved 1013 hPa.
Flammepunkt	Verdi: ~ 12 °C Metode: Closed Cup
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke bestemt.
Eksplisjonsgrense	Verdi: 2,5 – 12,7 Vol%
Damptrykk	Verdi: 33
Damptetthet	Verdi: 2,7 Kommentarer: Luft=1.
Relativ tetthet	Verdi: 0,79 g/cm ³ Kommentarer: Gyldig for tetthet.
Løselighet i vann	Ikke bestemt.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke bestemt.
Selvantennelighet	Verdi: 398 °C
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Viskositet	Kommentarer: Lav viskositet.
Oksiderende egenskaper	Ikke bestemt.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen opplysninger.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Det er ingen kjent reaktivetsrisiko forbundet med dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved ulempeforhold (avsnitt 10.4).

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Ingen spesielle.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Type toksisitet: Akutt
 Testet effekt: LD50
 Eksponeringsveier: Oral
 Verdi: 5840 mg/kg
 Art: rotte
 Kommentarer: Gyldig for 2-Propanol

Type toksisitet: Akutt
 Testet effekt: LD50
 Eksponeringsveier: Dermal
 Verdi: 16000 mg/kg
 Art: kanin
 Kommentarer: Gyldig for 2-Propanol

Andre toksikologiske data

Leverandør angir:
 Dødlig dose voksen: 165 ml 2-Propanol på en time.

Potensielle akutte effekter

Innånding Kan virke lett irriterende på luftveier. Løsemiddeldampene er farlige og overeksponering gir hodepine, kvalme, oppkast og rus symptomer.

Hudkontakt Avfetter huden.

Øyekontakt Irriterer øynene og kan fremkalle rødhet, tåreflod og svie.

Svelging Kan forårsake kvalme, hodepine, svimmelhet og beruselse. Kan gi irritasjon av slimhinner, oppkast og diaré.

Irritasjon Irriterer øynene.

Etsende effekt Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Aspirasjonsfare Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Forsinket / repeterende

Innånding Langvarig og gjentatt kontakt med løsningsmidler kan gi varige helseskader.

Hudkontakt Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud.

Allergi Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kroniske effekter Langvarig og gjentatt kontakt med løsningsmidler over lang tid kan gi varige helseskader.

STOT – enkelteksponering Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

STOT – gjentatt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftframkallende egenskap Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Fosterskadelige egenskaper Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Reproduksjonsskader Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk fisk Verdi: > 5000 mg/l
 Testvarighet: 24 timer
 Kommentarer: Gjelder 2-Propanol.

Økotoksisitet Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Kjemikalietts komponenter er lett bionedbrytbare.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial Kjemikaliet forventes ikke å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er delvis vannoppløselig og kan spres i vannmiljøet.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Kjemikaliet inneholder ingen PBT-stoffer.

vPvB vurderingsresultat Kjemikaliet inneholder ingen vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

Produktet er klassifisert som farlig avfall Ja

Avfallskode EAL EAL: 14 06 03 andre løsemidler og løsemiddelblandinger
 EAL: 07 01 01 vandige vaskevæsker og morluter

NORSAS 7042 Organiske løsemidler uten halogen

Annen informasjon Vær oppmerksom på brannfaren.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN 1219

IMDG 1219

ICAO / IATA 1219

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR / RID / ADN	ISOPROPANOL
IMDG	ISOPROPANOL
ICAO / IATA	ISOPROPANOL

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
IMDG	3
ICAO / IATA	3
Kommentar	1L

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	II
IMDG	II
ICAO / IATA	II

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-E, S-D
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Forurensningskategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

ADR / RID - Annen informasjon

ADR Andre relevante opplysninger	Tunnelrestriksjonskode (D/E). Kan sendes som begrensede mengder. 1L
Farenr.	33
RID Andre relevante opplysninger	Kan sendes som begrensede mengder. 1L

ADN - Annen informasjon

ADN, andre relevante opplysninger	Kan sendes som Limited Quantity. 1L
-----------------------------------	-------------------------------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Referanser (Lover/Forskrifter)	FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier med senere endringer. Fra Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift 2008 nr. 516. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av
--------------------------------	---

kjemikalier (REACH).
 FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.
 Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.
 FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer,
 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

S-setninger	
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R11 Meget brannfarlig. R36 Irriterer øynene. R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 28.11.2013
Brukte forkortelser og akronymer	EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code ICAO: The International Civil Aviation Organisation ICAO-TI: International Civil Aviation Organization - Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Avsnitt som er endret fra forrige versjon: 1-16
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Maria Andersen
NOBB-nr.	42543544, 44401957